

1998
17 03 26

EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă privind stabilirea competenței de investigare a infracțiunilor săvârșite de judecători și procurori

1. Contextul reglementării

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect reglementarea competenței de investigare a infracțiunilor săvârșite de judecători și procurori, în acord cu principiile constituționale, cu exigențele statului de drept și cu recomandările formulate de organismele europene relevante.

În ultimii ani, cadrul normativ privind investigarea infracțiunilor din justiție a suferit modificări succesive, prin instituirea și ulterior reorganizarea unor structuri de parchet specializate în funcție de calitatea persoanei anchetate. Aceste soluții legislative au generat controverse, critici și, mai ales, rezultate nesatisfăcătoare din perspectiva eficienței actului de justiție.

2. Necesitatea intervenției legislative

Analiza evoluției cadrului instituțional relevă faptul că, după înființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție (SIJ), eficiența urmăririi penale în cauzele privind magistrații a cunoscut un declin semnificativ.

Astfel, anterior înființării SIJ, erau condamnați în medie 14-15 magistrați anual prin hotărâri judecătorești definitive.

Ulterior instituirii acestei structuri și a mecanismelor similare bazate pe competența determinată de calitatea persoanei, numărul cauzelor soluționate a scăzut drastic, ajungând la un nivel extrem de redus.

Această evoluție ar putea sugera, în mod formal, dispariția fenomenului infracțional în rândul magistraților, ipoteză care este însă vădit neverosimilă. În realitate, scăderea semnificativă a activității judiciare în această materie reflectă o **ineficiență sistemică a mecanismului de investigare**, generată de organizarea necorespunzătoare a competenței.

Prin urmare, menținerea unor structuri de parchet definite exclusiv prin raportare la calitatea persoanei investigate nu se justifică nici din perspectiva eficienței, nici a coerenței sistemului judiciar.

3. Conformitatea cu standardele europene

Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), în avizele nr. 1036/2021 și nr. 1079/2022, a subliniat în mod constant necesitatea renunțării la mecanismele de investigare a magistraților întemeiate exclusiv pe criteriul calității persoanei.

În aceste avize, Comisia a arătat că:

- organizarea competenței trebuie să fie fundamentată pe **natura infracțiunilor**, și nu pe statutul profesional al persoanei cercetate;
- existența unor structuri separate pentru investigarea magistraților poate genera riscuri pentru independența justiției și poate afecta eficiența urmăririi penale;
- soluția optimă constă în **reintegrarea competențelor în cadrul parchetelor specializate existente**, respectiv Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

Prezenta inițiativă legislativă transpune aceste recomandări, consacrand un model bazat pe criterii obiective și funcționale.

4. Principiile reglementării propuse

Proiectul de lege are la bază următoarele principii:

- **Principiul competenței după natura infracțiunii** - anchetarea faptelor penale se realizează de către structurile competente în funcție de tipologia infracțiunii (corupție, criminalitate organizată, drept comun);
- **Eliminarea competenței determinate exclusiv de calitatea persoanei** - evitarea instituirii unor mecanisme speciale care pot genera privilegii sau disfuncționalități;
- **Eficiența urmăririi penale** – valorificarea expertizei instituțiilor existente (DNA și DIICOT);
- **Respectarea garanțiilor procesuale** - menținerea valabilității actelor procedurale și asigurarea continuității anchetelor;
- **Claritatea și previzibilitatea normei** - reglementare simplă, coerentă și aliniată normelor de tehnică legislativă.

5. Soluțiile legislative propuse

Prin prezenta inițiativă legislativă se propune:

- stabilirea competenței parchetelor în funcție de natura infracțiunilor, inclusiv pentru infracțiunile săvârșite de magistrați;
- atribuirea competenței Direcției Naționale Anticorupție pentru infracțiunile de corupție, indiferent de valoarea prejudiciului;
- atribuirea competenței DIICOT pentru infracțiunile de criminalitate organizată și terorism;
- revenirea competenței parchetelor de drept comun pentru celelalte infracțiuni;
- reglementarea unor dispoziții tranzitorii clare, care să asigure continuitatea urmăririi penale;
- încetarea de drept a mecanismelor instituite anterior și desființarea posturilor create exclusiv pentru acestea.

6. Impactul reglementării

Adoptarea prezentei legi va conduce la:

- creșterea eficienței investigării infracțiunilor din justiție;
- consolidarea încrederii publice în actul de justiție;
- alinierea legislației naționale la standardele europene;
- eliminarea unor mecanisme instituționale care s-au dovedit ineficiente.

7. Concluzii

În considerarea celor expuse, se impune adoptarea prezentei inițiative legislative, care oferă o soluție coerentă, eficientă și conformă standardelor europene, prin reșezarea competențelor de investigare a infracțiunilor săvârșite de magistrați pe criterii obiective, raportate la natura faptelor.

Inițiatorii apreciază că această intervenție legislativă este necesară pentru restabilirea funcționalității mecanismelor de urmărire penală și pentru garantarea unui act de justiție eficient și credibil.

Față de cele prezentate, a fost elaborată *propunerea legislativă privind stabilirea competenței de investigare a infracțiunilor săvârșite de judecători și procurori*, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

În numele inițiatorilor,

Stelian-Cristian ION
Deputat USR

Oana MURARIU
Deputată USR

Alexandru-Paul DIMITRIU
Deputat USR

Dumitru VĂDUVA
Deputat USR

Elena-Simona SPĂTARU
Senatoare USR

Vasile-Ciprian RUS
Senator USR

Lista susținătorilor
privind stabilirea competenței de investigare a infracțiunilor săvârșite de
 judecători și procurori

NR.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1	ECHERT ADRIAN		USR
2	BLAGA DANIEL		-USR
3	STEFAN - IULIAN IONNE		USR.
4	Paraschivescu Octavian		USR
5	HANGAN TOLYANNA		USR.
6	Mihail Radu		USR
7	Gina GEORGE		USR
8	Diana Stoica		USR
9	FLUJAR ANDREI		USR
10	ALEXANDRU HARIUS NICOLAE		-USR
11	CORINA ATANASIU		USR
12	SENDROIU VLAD-IOAN		USR

Lege privind stabilirea competenței de investigare a infracțiunilor săvârșite de judecători și procurori

[illegible]

Lista susținătorilor
privind stabilirea competenței de investigare a infracțiunilor săvârșite de
 judecători și procurori

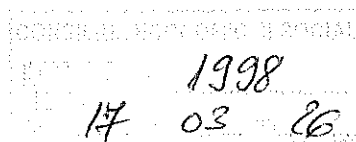
NR.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
	MINARU CĂTĂLIN-EMIL		USR
	SEBASTIAN CERNIC		USR
	Bodea Marles		USR
	ȘILOȘ SORIN		USR
	PĂUN CYNTHIA		USR
	CÎZU DEACONU RUXANDRA		USR
	Stefanache Chiriac		USR
	IOBRA ELENA ADELINA		USR
	BOCHILEANU GEORGE-CĂTĂLIN		USR
	Norci's Mircea		USR
	CRISTIAN GHINEA		USR
	NEGOI EVGEN ROMY		USR

ANGHEL RĂZVAN - PPU

AUREL OPRINOIU

USR

USR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

privind stabilirea competenței de investigare a infracțiunilor săvârșite de judecători și procurori

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1

Infracțiunile săvârșite de judecători și procurori, inclusiv de judecătorii și procurorii militari, precum și de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, se investighează de către parchetele competente potrivit legii, în funcție de natura și gravitatea infracțiunii, fără instituirea unor structuri de parchet determinate exclusiv de calitatea persoanei.

Art. 2

Direcția Națională Anticorupție este competentă să efectueze urmărirea penală și în cauzele privind infracțiunile prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, săvârșite de judecători și procurori, indiferent de valoarea prejudiciului ori de valoarea obiectului infracțiunii.

Art. 3

Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este competentă să efectueze urmărirea penală și în cauzele prevăzute la art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, cu modificările și completările ulterioare, săvârșite de judecători și procurori.

Art. 4

Infracțiunile săvârșite de judecători și procurori care nu intră în competența prevăzută la art. 2 și 3 se investighează de parchetele competente potrivit Codului de procedură penală.

Art. 5 – Dispoziții tranzitorii

(1) Cauzele aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legi la nivelul structurilor de parchet competente potrivit Legii nr. 49/2022 se transmit, pe cale administrativă, parchetelor competente potrivit prezentei legi, în termen de 60 de zile de la intrarea acesteia în vigoare.

(2) Cauzele se preiau în stadiul procesual în care se află, urmărirea penală urmând a fi continuată de către parchetele competente.

(3) Actele de procedură îndeplinite cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data efectuării lor rămân valabile.

(4) În cauzele în care au fost dispuse măsuri preventive, măsuri asigurătorii sau alte măsuri urgente, dosarele se transmit de îndată parchetelor competente, care verifică, potrivit legii, menținerea, modificarea sau încetarea acestora.

(5) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, încetează de drept desemnările procurorilor efectuate în temeiul Legii nr. 49/2022 pentru efectuarea urmăririi penale în cauzele privind infracțiunile săvârșite de judecători și procurori.

(6) Procurorii prevăzuți la alin. (5) revin la parchetele de unde provin sau la parchetele unde au promovat, în condițiile legii, fiind încadrați pe posturile corespunzătoare gradului profesional deținut.

(7) Revenirea prevăzută la alin. (6) nu constituie sancțiune disciplinară și nu afectează drepturile profesionale și salariale dobândite potrivit legii.

(8) Posturile de procuror și posturile auxiliare create exclusiv pentru funcționarea mecanismului de investigare a infracțiunilor săvârșite de judecători și procurori, instituit prin Legea nr. 49/2022, se desființează de drept la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 6

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă art. 3-14 din Legea nr. 49/2022 privind competența materială pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și orice alte dispoziții contrare.

Art. 7

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Sorin Mihai GRINDEANU

Președintele Senatului

Mircea ABRUDEAN